

der nu synes at være Afgang til, vil der jo fra Ministeriet paa Statens Vegne kunne nedlægges Forbud imod, at Oppositionens præsens overhovedet besatter sig med Statsjagers Drøftelse. Naar vi have naaet det Punkt, tror jeg virkelig, man kan spare sig baade provisoriske Love og andre Foranstaltninger til at holde Pressen inden for passende Grænser.

Paa disse Omraader, som jeg nævnte, de mere provisoriske Omraader, er der altsaa ikke nogen Besledning med Hensyn til den Politik, som vi maa vente af den store Forandring og Ombæltning i alle Partiforhold, der foregik her i Tinget i forrige Samling. Vi maa altsaa vente, at det sker med dette Finanslovsforslag, ligesom det er gaaet med de andre, at vi saa henimod April Maaned gaa hjem, og at den egentlige Finansloov saa derefter udfærdiges af Statsraadet under Ministeriets Ansvar. Det er det samme, som vi have set i en Række af Mar og navnlig i Fjor; efter at vi en Samling igennem havde set Ministeriet sidde i fortroligt Samarbejde med et loyalt, ærligt og alvorligt Flertal, saa vi, at Finansloven blev lavet efter den hidtil gældende Praksis, saaledes at den steg 6—7 Millioner ud over, hvad der var vedtaget her i Tinget. Dette vil altsaa ske, efter hvad man kan slutte, for det foreliggende Finanslovsforslag, ogsaa nu til Foraaret. Vi ville behandle eller vedtage alle de Spørgsmaal, som der ikke er Strid om, alle Baga-tellerne, og der vil Ministeriet bøje sig for dette Tings Afgørelse, som falder sammen med Ministeriets egen og Landstingets Afstemning, og som ingen Menneker overhovedet ere i Strid om, og dernæst ville de mange Millioner, som udgøre Mobsætningen mellem Tingene, blive lagte til i April Maaned af Ministeriet under eget Ansvar. Under disse Forhold maa jeg sige, at Interessesen for at behandle dette Finanslovsforslag ikke i Mar er større, end den var i Fjor. Det er en bedrøvelig Sysselsættelse for Mænd, der have Folkemandat til at hævde Bevillingsretten. Det er et Arbejde, om hvilket man maa sige, at det er en stor Lettelse at være fri for det. — Paa dette Punkt altsaa kan jeg ikke knytte særlig Interesse til denne Samling. For Finanslovens Vedkommende vil den altsaa være lige saa spildt, som de andre Samlinger

have været med Hensyn til virkelig Indflydelse paa den afgørende Del af Bevillings-spørgsmaalet.

Spørger jeg da, om der paa den almindelige Lovgivning vil være stort at troste sig med, tilstaar jeg, at mine Forventninger der ikke ere store. Maa ske de nu siden ved Aftalelser fra det ærede Ministeriums Side ville blive større, men hvis de ikke blive det, vil det ikke overraske mig. Jeg havde ved Behandlingen i Fjor den Ære at udtale, at efter min Mening er der ikke her i Landet noget stort og afgørende Lovgivningsanliggende, som venter paa eller er modent til dette Tings Afgørelse, og jeg mente, at det var noget, som ogsaa gjaldt overhovedet i hele den civiliserede Verden, fordi de store Spørgsmaal, som i dette Øjeblik bestaaf alle Tanker, ikke ere naaede til dette Trin, at de kunne føres ud i Praksis og egne sig til at redigeres i Lovparagraffer. At jeg har Ret i denne Opfattelse, finder jeg særlig bestyrket i de Lovgivningsarbejder, som bleve førte igennem i forrige Samling. Navnlig naar jeg tænker paa Alderdomsforsørgelsen, tror jeg dog, ærede Medlemmer maa give mig Ret i, at det, der er sket nu i Løbet af Sommeren, paa en uimodsigelig Maade viser, at denne Sag ikke var moden til Lovgivning. Naar vi have set Landet over de kommunale Raad sammen med Amtmændene sidde og lave den Lov, som vi skulde have lavet her i Tinget, og sidde og lave ikke en, men jeg kan sige ligesaa mange Love, som der er Kommuner i Landet, og naar jeg ser, at vi ud deraf have faaet et saa uensartet, for hver Kommune forskelligt, Resultat, som sket er, at ikke blot Kommunerne med Hensyn til Byrderne ere satte uden nogen sælles, retfærdig, dem alle omfattende Regel, men ogsaa, at de fattige omkring i Landet ere stillede i den ene Kommune aldeles forskelligt fra den anden, tror jeg nok, det er det bedste Vidnesbyrd, man overhovedet kan ønske om, at det er en Sag, der ikke har været moden til Afgørelse her i Tinget. Det ærede Medlem, der først havde Ordet (Boisen) udtaler sin Tak og Tillid til de kommunale Raad, for det, de have gjort. Jeg tror virkelig ogsaa, man skylder de Herrer megen Anerkendelse for den Ild, de have gjort sig; men det har ligget i Sagens Natur, at de ikke have kunnet gøre